

ОСОБИСТІТЬ ПСИХОЛОГА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Українська та світова психологічна громадськість 15 грудня 2016 року відзначила 75-річний Ювілей лідера української психології зі світовим ім'ям дійсного члена Національної академії педагогічних наук України, доктора психологічних наук, професора, директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, головного редактора нашого журналу –

СЕРГІЯ ДМИТРОВИЧА МАКСИМЕНКА

Народився Сергій Дмитрович 15 грудня 1941 року в селі Запруддя Рокитнянського району на Київщині. У 1965 р. закінчив дефектологічний факультет Київського державного педагогічного інституту імені Максима Горького. Працював учителем, заступником директора з навчально-виховної роботи Дарницького дитячого будинку (1965–1970). З 1970 – старший викладач кафедри психології Київського державного педагогічного інституту імені Максима Горького. З 1975 – ось уже понад 30 років діяльність С. Д. Максименка як ученого, пов'язана з Інститутом психології (нині імені Г. С. Костюка НАПН України): заступник директора, завідувач лабораторії психології навчання (з 1975); директор (з 1997). За сумісництвом працює в Київському національному медичному університеті ім. О. О. Богомольця (з 1993), де завідує кафедрою

медичної психології. З 2000 року також обіймає посаду декана медико-психологічного факультету.

Кандидат психологічних наук (1974), доцент (1980). Доктор психологічних наук (1991) – дисертація: «Експериментальний метод у віковій та педагогічній психології», професор (1992). Дійсний член АПН України (1995). Академік-секретар відділення «Психологія, вікова фізіологія та дефектологія» АПН України (1997).

С. Д. Максименко відомий науковими розробками з теоретико-методологічних проблем розвивального навчання, методологічної рефлексії проблем розвитку в психології, експериментально-генетичних методів вікової та педагогічної психології. Розроблені ним формувальні та діагностичні методи занесені до Європейського банку дослідницьких процедур з лонгітюдних досліджень при Інституті Макса Планка (Мюнхен, ФРН).

Як член Міжнародної ради психологів (США) С. Д. Максименко є координатором досліджень в Україні щодо розроблення та використання експериментальних методів у сфері навчання та розвитку особистості.

Академік С. Д. Максименко – фундатор потужної наукової школи генетичної психології, яка налічує 38 докторів і 178 кандидатів психологічних наук. Велика заслуга лідера українських психологів у створенні нового покоління підручників і навчальних посібників із психології. Сергій Дмитрович є автором понад 640 наукових праць, з-поміж яких 17 підручників із загальної, експериментальної, педагогічної та вікової психології, 26 монографій та 32 навчальних посібники, зокрема: Психолого-педагогічні аспекти формування особистості в навчально-виховному процесі (1981); Проблеми розвиваючого навчання (1997); Основи генетичної психології (1998); Основи загальної психології (1998); Общая психология (1999, 2001, 2004); Загальна психологія (2000, 2004); Генетическая психология (методологическая рефлексия проблем развития в психологии) (2000); Развитие психики в онтогенезі: В 2-х т. (2002); Основи військової психології (2002); Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус) (2002); Психологічні засади взаємозв'язку професійного навчання і розвитку особистості майбутнього фахівця (2003); Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід (2013); Практикум із групової психокорекції (2015) та ін.

С. Д. Максименко – організатор багатьох міжнародних, всеукраїнських конгресів, наукових та науково-практичних конференцій із проблем загальної, вікової та педагогічної психології, активний учасник та організатор психологічних з'їздів. Брав участь у

Міжнародному психологічному конгресі (Лейпциг), симпозиумах з вивчення психологічних механізмів пізнавальної діяльності школярів (США, Чехія, Угорщина).

Вагомою є науково-громадська діяльність ученого. З 1998 він – голова Товариства психологів України, із 1991 – дійсний член Міжнародної ради психологів (США, 1991), член Міжнародної академії природничих наук (Ганновер, ФРН), іноземний член Російської академії освіти (РАО), член Координаційної ради з експериментальної психології, голова експертної ради ВАК України з психологічних наук, член науково-методичних рад Міністерства охорони здоров'я України, Державного департаменту України з питань виконання покарань та низки інших органів державної влади.

За видатні заслуги у розвитку науки нагороджений: орденом «Знак пошани» (1978); повний кавалер ордену «За заслуги»: I ступінь (2015), II ступінь (2011), III ступінь (2004); медаллю «За сумлінну працю» НАПН України. С. Д. Максименко – заслужений діяч науки і техніки України (2001), є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки за цикл наукових праць «Психологічні механізми зародження, становлення і здійснення особистості» (2011), удостоєний медалей «За доблесну працю», «Григорій Сковорода» (2011), знака «Ушинський К. Д.» – НАПН України; медалі «Альберт Швейцер» – Європейської Академії природничих наук (Ганновер, ФРН, 2008). Нагороджений Почесними грамотами Міністерства освіти, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України тощо.

Щиро вітаємо Сергія Дмитровича зі славетним ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я, нових творчих досягнень та шани від рідних, друзів і колег на довгі роки!